

F.t. beslutn. om bidrag til politiske partier

*Bemærkninger til forslaget**Almindelige bemærkninger*

Det Radikale Venstre ønsker med dette beslutningsforslag at forhindre, at organisationsmedlemmer og enkeltpersoner i det hele taget kan forpligtes til at yde økonomisk bidrag til politiske partier, som de ikke ønsker at støtte.

Beslutningsforslaget er i det væsentlige en genfremsættelse af Det Radikale Venstres forslag til folketingsbeslutning om bidrag til politiske partier fremsat den 27. marts 1984, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), forhandlingerne sp. 3012 og sp. 4734 samt tillæg A sp. 3483.

Lovgivningsinitiativer, såvel radikale som andre, er forsøgt adskillige gange på dette område. Men de er alle strandet, enten på grund af uklarheder og fortolkningsproblemer i de fremsatte forslag, eller fordi den nødvendige politiske vilje manglede. Heller ikke Det Radikale Venstres beslutningsforslag fra foråret 1984 kunne umiddelbart samle flertal.

Imidlertid har nødvendigheden af en sådan lovgivning vist sig stadig tydeligere. Stridighederne inden for HK, Dansk Kommunalarbejderforbund m.fl. har understreget, at selv et meget stort antal utilfredse medlemmer ikke har mulighed for at presse en uvillig ledelse til at tage spørgsmålet om partistøtte op til demokratisk afgørelse. Også inden for Dansk Arbejdsgiverforenings medlemskreds har der været udtrykt klare ønsker om frivillighed med hensyn til partipolitiske bidrag, eksempelvis fra Dansk Shells side. Senest har højesteretsdommen i HT-konflikten vist, at den eksisterende lovgivning ikke kan beskytte offentligt ansatte mod uberettiget afskedigelse, hvis de forsøger at fastholde deres partipolitiske uafhængighed.

Men selv ikke det pres, som truslen om lovindgreb udgør, har vist sig tilstrækkeligt. Således var der i forlængelse af Folketingets debat om Det Radikale Venstres beslutningsforslag i sommeren 1984 en vis opblødning i de faglige organisationers holdning til tvangsbidrag. HK og Dansk Metal arbejdede med forslag om at stille medlemmerne frit, og LOs forretningsudvalg antydede en positiv 129 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag)

holdning. Samtlige initiativer blev imidlertid gemt væk i organisationernes interne udvalg og nåede aldrig frem til afstemning i de kompetente forsamlinger. Efter mere end 2 år uden antydning af resultat må det konstateres, at organisationerne ikke har viljen til at følge Folketingets udtrykkelige opfordring om »selv at ordne sagen«, som fremkom under 1. behandling den 25. april 1984 af ovennævnte beslutningsforslag.

Derfor må Folketinget nu gribe ind, så dette magtmisbrug kan stoppes. Det er urimeligt, at organisationsmedlemmer for at bevare deres grundlovssikrede politiske frihed kan blive tvunget til at bryde med den faglige sammenslutning, som de selv opfatter som den naturlige formidler af deres faglige interesser. I de tilfælde, hvor medlemskab direkte er en forudsætning for at opnå beskæftigelse eller udøve erhverv, jf. HT-konflikten, tvinges den enkelte ligefrem til at vælge mellem opretholdelse af indkomst og politisk frihed.

Det Radikale Venstre ønsker, at der gennemføres lovgivning, som sikrer den enkelte borgers ret til for sit eget vedkommende frit at afgøre, hvorvidt bestemte politiske partier skal støttes økonomisk. Bortset herfra skal faglige organisationers, erhvervssammenslutningers og andres hidtidige adgang til at træffe beslutning om at yde bidrag til politiske partier fortsat respekteres.

Lovgivning af denne karakter har allerede længe været gældende i andre vesteuropæiske demokratier, bl.a. England og USA. Den må omfatte arbejdsmarkedsorganisationer på såvel arbejdsgiver- som arbejdstagerside, erhvervssammenslutninger i øvrigt, men derudover må også aktionærernes politiske rettigheder i aktieselskaber sikres. Der må fastsættes regler om særskilt administration og regnskabsaflæggelse for bidrag til politiske partier samt om offentliggørelse af regnskaber. Endelig må lovgivningen fastlægge, hvorledes den enkelte borgers beslutning om at deltage eller ikke deltage i partipolitisk støtte konstateres.

Ved at udforme forslaget som et beslutningsforslag ønsker Det Radikale Venstre at undgå, at afgrænsnings- og fortolkningsproblemer forhindrer